

Haldattás iävtuttás luosâpivdo kieldimist Tiänust adelui ovdâskoodán

Haldattás iävtuttás luosâpivdo kieldimist Tiänust ive 2022 adelui ovdâskoodán staatâräädi čuákkimist tuorástuv 21.4.2022. Iävtuttás miel luosâ ij uážuččii ollágin kuálástid Tiänust tâi ton uálgičassijn taan ive.

Suijân noonâ kiäldun lii Tiänu luosânaalij uáli vuáimálâš hiäjusmem ive 2018 rääjist. Árvuštálmij miel puoh luosâpivdo ličij lijgepivdo tääl. Meerâst mácece luosâmeeri lii nuuvt ucce, ete killeelvuotâulmeh iä olášuu, veikâ kuálástem ij liččii ollágin. Toos lasseen arvâlus mávsulij, stuárarábij, maangâ ive meerâst šoddâm enniluosâi meereest lii uáli hiäjus.

Meid Tiänu uálgijuuvâi luosânaalij tile lii eennâm- já meccituáluministeriö arvâlusâi miel huolâstuttee. Luosânaalij tile lii hiäjusmum merhâšitteht Tiänu uálgijuuvâin ihán 2017 kuoskâm alemuu rievti árvuštállâm riehtiäáši maŋa. Ucjuv luosânääli ij nuubij uálgijuuvâi náál innig teevdi killeelvuotâuulmijd.

Tastko Tiänu lii Taažâ já Suomâ rájijuuhâ, te luosâpiivdon čyeccee čuávdušijd kalga toohâđ oovtâst Taažâin. Ääšist láá viggâm ráđádállâđ čuávduš luosâ uáli ucce kuálástemmáđulâšvuodâst, mast kuálástem ličij suovvum ráijejum peeivij ääigi ärbivuávâlij pivdušijguin. Täst ij kuittâg šoddâm čuávduš, ko muulsâiävtuh iä lamaš olášuttemtohálih. Uáli ráijejum luosâ kuálástemmáđulâšvuodâ jyehim maangâ kuálástemjuávhu já kuálástemvyevi kooská lii vaigâđ olášuttiđ keevâtlávt. Iävtuttâsah tággáar kuálástemmáđulâšvuodâst iä finnim torjuu eromâšávt páihálij kuálástemvuoigâdvuodâ omâsteijeije juávhus, kiäh kevttih ärbivuávâlijd, sämmilii kuálástemkulttuur puáđupivdušijd. Uáli ráijejum kuálástemmáđulâšvuodâ hástun lii meid tot, ete kuálástemteedâ viehâ vissásávt čuáccá uáli vuáimálávt suovvum kuávluid, mii lasseet riiskâ toos, ete páihálij luosânaalij tile hiäjusmuvá ain eennâb.

Hästee tiileest halijdeh lasettiđ eres kyelišlaajâi kuálástemmáđulâšvuodâid, te Tiänust puáhtá kuálástid puáttee keesi eres kuolijd ko luosâ váhá eennâb syevvee miárádâsâiguin ko moonnâm ive. Eres ko luosâ stággukuálástem kárbást lii tárguttâs suovvâđ päikkikoddeluvijguin, mađhâšeijeije suávuvilluvijn uázžu kevttiđ táválub, luoka kuttâ puzzâvuoggâstáágu já eres šlaajâi viermipivdomiárádâsah muttojeh eennâb syevven loppâkeesi. Merhâšittee lii meid kuávžur kuálástem suovvâm eres šlaajâi ko luosâ kuálástmân kyeskee miárádâsâiguin. Ulmen lii ovdediđ maangâpiälálii kuálástem Tiänu čácáduvâin já lasettiđ meid eres ko luosâ merhâšume purramuškyllein já mađhâsemkuálástem čuosâttáhân.

Tiänu luosânääli iälâskem tiet lii tehálâš meid toohâđ tutkâmuš Tiänun puáttám vieresšlaajâst, ruoššâluosâst. Luánduriggodâhkuávdáá puáttee keesi haavâst selvâtteh oovtâst Tiänupiállá kuálásteijeiguin ruoššâluosâ meddâlpiivdon hiäivulijd já luosân háitutes pivdovuovijd. Toos lasseen Luánduriggodâhkuávdâš norá tiäđu ruoššâluosâ vuojeleijeije lattiimist tääl, ko moonnâm čoovčâ koodoost šoddâm vuojeleijeeh láá aalgâtmmin merâvajâldem. Lasetiätu lii tárbulâš, tastko taan eellimmuddoost láá uáli uccáá tiäđuh Tave-Atlant kuávlust.

Lasetiäduh eennâm- já meccituáluministeriöst:

Vesa Ruusila, pivdotuáluuräädi, p. 02951 62051, vesa.ruusila(at)gov.fi

Tapio Hakaste, ráđádállee virgeolmooš, p. 02951 62152, tapio.hakaste(at)gov.fi